

PROGRAMA ȘCOLARĂ

pentru disciplina

COMUNICARE ÎN LIMBA MODERNĂ 1

Clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II-a

ALTERNATIVA EDUCAȚIONALĂ WALDORF

aprobată prin ordinul ministrului

nr. 4825/28.10.2014

București, 2014

NOTĂ DE PREZENTARE

1. Locul disciplinei Comunicare în limba modernă în noul plan de învățământ

Introducerea clasei pregătitoare, alături de clasele I și a II-a, în ciclul primar, a condus la revizuirea planului-cadru și implicit a programelor școlare.

Disciplina **Comunicare în limba modernă 1** se înscrie în planul-cadru de învățământ în aria curriculară **Limbă și comunicare**. Disciplina Comunicare în limba modernă 1 are repartizate câte 2 ore/ săptămână pe parcursul primelor trei clase de învățământ primar.

În limba maternă, elevul este întâmpinat de gânduri, sentimente și impulsuri de voință care sunt preluate „pur și simplu”, fără perceperea conștientă a rezonanței limbii, a propozițiilor, a fiecărui cuvânt în parte. În nuanțările lor cele mai fine, ele sunt totuși auzite foarte precis și realizate ca atare.

Spațiu sufletesc și spiritual, creat prin limba maternă, este lărgit și îmbogățit prin posibilitățile de trăire din limba străină. Acest lucru are loc concret prin diferențele dintre fenomenele lingvistice de la toate nivelurile: formarea sunetelor, vocabular, imagini lingvistice, expresii, proverbe, forme, structuri, organizarea textului, stil. Exprimarea diferită a conținuturilor cognitive, modalitățile diferite de concepere din limba străină, față de care copilul poate realiza mai repede o distanțare decât în atitudinea uzuală față de limba maternă, susțin emanciparea interioară.

Predarea limbii străine la copiii cu vârste cuprinse între 6 și 9 ani are drept scop o cuprindere calitativă a sunetelor, a rimelor și ritmului, a intonației, a melodiei, a formelor de frazare, ca bază pentru o formare complexă a aparatului fonator și a legării corecte a gândirii de voință.

Prin imersiune în poeziile și poveștile din spațiul limbii respective, copiii pot resimți un alt aspect descriptiv, un alt mod de a percepe lumea, de a se raporta la realitate. Astfel copiii își îmbogățesc lumea interioară, învață să se transpună în sentimentele altor oameni, dezvoltându-și capacitatea de a asculta atent, concentrat pentru a percepe o lume diferită.

Cufundați total în atmosfera de limbă străină, cuprinși de expresivitatea ei, diferită de cea a limbii materne, copiii replăsmuiesc, din proprie fantezie, noi înțelesuri și imagini, bază pentru o activitate sufletească sănătoasă ce poate duce la o atitudine plină de înțelegere față de o altă cultură și civilizație.

În primii trei ani se lucrează exclusiv oral, deci ascultând, înțelegând, vorbind, cântând, jucând. Învățarea se sprijină aici pe activitatea de imitare. În clasa a treia se realizează fixarea limbii, scrierea și pătrunderea imaginii scrise, legată adesea de forme și alcătuirii diferite de litere.

2. Structura programei

Programa cuprinde:

- notă de prezentare;
- competențe generale, ce se urmăresc a fi formate de-a lungul ciclului primar
- competențe specifice, deduse din competențele generale, care se formează pe durata unui an școlar; exemple de activități de învățare;
- conținuturi;
- sugestii metodologice;
- bibliografie.

Competențele sunt ansambluri structurate de cunoștințe, abilități și atitudini dezvoltate prin învățare, care permit rezolvarea unor probleme specifice unui domeniu sau a unor probleme generale, în diverse contexte particulare.

Competențele generale vizate la nivelul disciplinei *Comunicare în limba modernă 1* jalonează achizițiile de cunoaștere și de comportament ale elevului pentru întregul ciclu primar.

Competențele specifice sunt derivate din competențele generale, reprezintă etape în dobândirea acestora și se formează pe durata unui an școlar. Pentru realizarea competențelor specifice, în programă sunt propuse exemple de activități de învățare care valorifică experiența concretă a elevului și care integrează strategii didactice adecvate unor contexte de învățare variate.

Conținuturile învățării se constituie din inventarul achizițiilor necesare elevului pentru comunicare și rezolvarea unor probleme specifice unui domeniu sau a unor probleme generale, în diverse contexte particulare.

Sugestiile metodologice prezintă strategii didactice privind integrarea conținuturilor în proiectarea și desfășurarea activităților, adaptarea acestora la nivelul de vârstă al elevilor și la particularitățile claselor de elevi.

COMPETENȚE GENERALE

1. Receptarea de mesaje orale simple
2. Exprimarea orală în situații de comunicare uzuală
3. Receptarea de mesaje scrise simple
4. Redactarea de mesaje simple în situații de comunicare uzuală

COMPETENȚE SPECIFICE ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Receptarea de mesaje orale simple

Clasa pregătitoare	Clasa I	Clasa a II-a
<p>1.1. Recunoașterea sunetelor specifice limbii moderne în cuvinte</p> <ul style="list-style-type: none"> • exerciții de ascultare a diferitelor mesaje cu varierea intensității rostirii; • exerciții de identificare a unor sunete în cuvinte. 	<p>1.1. Recunoașterea sunetelor specifice limbii moderne în enunțuri scurte</p> <ul style="list-style-type: none"> • exerciții de ascultare a diferitelor mesaje cu varierea intensității rostirii; • exerciții de identificare a unor sunete în cuvinte. 	<p>1.1. Recunoașterea sunetelor specifice limbii moderne în enunțuri succesive</p> <ul style="list-style-type: none"> • exerciții de ascultare a diferitelor mesaje cu varierea intensității rostirii; • exerciții de rostire a unor cuvinte șoptit sau după mișcarea buzelor.
<p>1.2. Recunoașterea unor cuvinte individuale sau din enunțuri rostite clar și rar</p> <ul style="list-style-type: none"> • oferirea de reacții la mesaje simple; • indicarea de obiecte; • desenarea de obiecte. 	<p>1.2. Recunoașterea unor cuvinte din enunțuri scurte din mesaje clar articulate, în contexte familiare de comunicare</p> <ul style="list-style-type: none"> • exerciții de imitare a gesticii specifice unor acțiuni; • indicarea de obiecte. 	<p>1.2. Recunoașterea unor cuvinte și sintagme în fluxul verbal, articulate clar, în contexte de comunicare familiare</p> <ul style="list-style-type: none"> • exerciții de discriminare; • exerciții de recunoaștere a diferitelor mesaje după conturul lor intonațional; • indicarea de obiecte.
<p>1.3. Desprinderea sensului global al unui enunț simplu, însoțit de mișcare</p> <ul style="list-style-type: none"> • oferirea răspunsului la salut și alte situații de comunicare; • exerciții de corelare a mesajului cu acțiunea. 	<p>1.3. Desprinderea sensului unor enunțuri succesive însoțite de gest/ mișcare</p> <ul style="list-style-type: none"> • oferirea răspunsului la întrebări simple în situații de comunicare familiare; • exerciții de corelare a mesajului cu acțiunea. 	<p>1.3. Desprinderea sensului unor povestiri scurte însoțite de gest/ mișcare</p> <ul style="list-style-type: none"> • oferirea răspunsului la salut și alte situații de comunicare; • exerciții de corelare a mesajului cu acțiunea; • exerciții de imitare a gesticii specifice.
<p>1.4. Manifestarea curiozității pentru recunoașterea unor detalii dintr-un enunț scurt, rostit clar și rar</p> <ul style="list-style-type: none"> • exerciții de ascultare; • exerciții de mimare; • identificarea de obiecte/ imagini/ gesturi; • selectarea de obiecte/ imagini; 	<p>1.4. Recunoașterea de detalii dintr-un mesaj scurt, clar articulat</p> <ul style="list-style-type: none"> • exerciții de ascultare și mimare; • exerciții de răspuns la întrebări de control. 	<p>1.4. Recunoașterea de detalii dintr-un mesaj clar articulat și asocierea de imagini cu enunțuri articulate în situații de comunicare familiare</p> <ul style="list-style-type: none"> • exerciții de ascultare și mimare; • răspuns la întrebări de control al înțelegerii; • exerciții de tip adevărat/ fals.
<p>1.5. Reacția verbală și/ sau nonverbală la un mesaj</p>	<p>1.5. Reacția verbală și/ sau nonverbală, în grup sau individual, la un mesaj audiat</p>	<p>1.5. Reacția verbală și/ sau nonverbală, individual și în grup, la un mesaj audiat care</p>

Clasa pregătitoare	Clasa I	Clasa a II-a
audiat <ul style="list-style-type: none"> realizarea unei comenzi simple; repetarea unei comenzi simple; realizarea opusului unei comenzi simple; mimarea unei acțiuni. 	care să ofere modele de limbă autentice <ul style="list-style-type: none"> exerciții de îndeplinire a unor cerințe exprimate verbal; realizarea unei comenzi simple; mimarea unei acțiuni; exerciții de tip adevărat/fals. 	să ofere modele de limbă autentice <ul style="list-style-type: none"> exerciții de îndeplinire a unor cerințe exprimate verbal; realizarea unei comenzi simple; mimarea unei acțiuni.

2. Exprimarea orală în situații de comunicare uzuală

Clasa pregătitoare	Clasa I	Clasa a II-a
2.1. Articularea corectă a sunetelor, silabelor, izolate și în grupuri de cuvinte <ul style="list-style-type: none"> exerciții de pronunție; exerciții de variație a intensității rostirii; exerciții de variație a intonației; exerciții de repetiție; participarea la jocuri în cerc; recitarea de poezii în grup, cu profesorul; intonarea de cântece însoțită de mișcare; 	2.1. Memorarea și rostirea în cor și/ sau individual a cuvintelor, izolate sau în grupuri de cuvinte, respectând accentul și intonația specifice <ul style="list-style-type: none"> exerciții de diferențiere sonoră; recitarea de poezii în grup, sau cu profesorul; intonarea de cântece însoțită de mișcare; participarea la jocuri în cerc; exerciții de repetiție, pronunție. 	2.1. Memorarea și rostirea în cor și individual de enunțuri complete, poezii, cântece și roluri din jocuri dramatice, respectând accentul și intonația specifice <ul style="list-style-type: none"> exerciții de diferențiere sonoră; exerciții de repetiție, pronunție; exerciții de recitare a unor poezii specifice acțiunilor, anotimpurilor, persoanelor; recitarea de poezii în grup sau cu profesorul; intonarea de cântece însoțită de mișcare; participarea la jocuri în cerc; exerciții de redare a mesajului audiat.
2.2. Producerea de enunțuri adecvate unor situații de comunicare uzuale scurte <ul style="list-style-type: none"> exerciții de reproducere de mesaje scurte; repetarea unor formule de salut; exerciții de rostire ritmică însoțite de mișcare; răspuns la întrebări simple de identificare; ghicirea de obiecte mimate sau descise. 	2.2. Producerea de enunțuri scurte cu scopul de a oferi informații simple în contexte familiare <ul style="list-style-type: none"> exerciții de rostire ritmică însoțite de mișcare; ghicirea de obiecte mimate sau descise; exerciții de reproducere de scurte mesaje; exerciții de formulare de întrebări simple; răspuns la întrebări simple de identificare; 	2.2. Producerea de enunțuri scurte, adecvate unor situații de comunicare uzuală, cu scopul de a oferi și solicita informații simple în contexte familiare <ul style="list-style-type: none"> exerciții de rostire ritmică însoțite de mișcare; ghicirea de obiecte mimate sau descise; exerciții de reproducere de scurte mesaje; exerciții de formulare de întrebări simple;

Clasa pregătitoare	Clasa I	Clasa a II-a
	<ul style="list-style-type: none"> • exerciții de repetare a formulelor utilizate în situații de comunicare. 	<ul style="list-style-type: none"> • răspuns la întrebări simple de identificare; • exerciții de alcătuire de enunțuri cu elementele noi de vocabular.
<p>2.3. Participarea la scurte interacțiuni în cadrul jocurilor dramatice, în care reproduce sau creează mesaje scurte</p> <ul style="list-style-type: none"> • exerciții de pronunție; • răspuns la întrebări în cadrul jocurilor dramatice. 	<p>2.3. Participarea la dialoguri scurte, în situații de comunicare uzuală, în care reproduce și/ sau creează mesaje scurte</p> <ul style="list-style-type: none"> • exerciții de pronunție; • răspuns la întrebări în cadrul jocurilor dramatice. 	<p>2.3. Participarea la, inițierea de dialoguri scurte, în situații de comunicare uzuală, în care reproduce și/ sau creează mesaje scurte</p> <ul style="list-style-type: none"> • formulare de întrebări/ răspunsuri la întrebări în situații de comunicare; • răspuns la întrebări în cadrul jocurilor dramatice; • exerciții de povestire scurtă cu suport vizual sau întrebări de sprijin.

CONȚINUTURI

Clasa pregătitoare	Clasa I	Clasa a II-a
<p>Organizare tematică:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ relații de familie ▪ clasa ▪ corpul omenesc ▪ culori ▪ legume și fructe ▪ animale 	<p>Organizare tematică:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ relații interpersonale ▪ clasa ▪ corpul omenesc ▪ culori ▪ legume și fructe ▪ animale ▪ natura/ anotimpurile ▪ timpul liber/ vacanțe/ sărbători 	<p>Organizare tematică:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ relații interpersonale ▪ clasa ▪ corpul omenesc ▪ culori ▪ legume și fructe ▪ animale ▪ natura/ anotimpurile ▪ ocupații ▪ timpul liber/ vacanțe/ sărbători ▪ activități zilnice
<p>Acte de comunicare:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a saluta • a se prezenta • a mulțumi • a identifica o persoană sau un obiect • a se scuza 	<p>Acte de comunicare:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ a saluta ▪ a se prezenta și a pune întrebări despre identitatea cuiva ▪ a iniția/ a încheia un schimb de replici ▪ a se adresa cuiva ▪ a cere/ a da o informație ▪ a mulțumi ▪ a identifica o persoană sau un obiect ▪ a se scuza ▪ a cere să se repete o întrebare ▪ a răspunde afirmativ/ negativ la o întrebare 	<p>Acte de comunicare:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ a saluta ▪ a se prezenta și a pune întrebări despre identitatea cuiva ▪ a iniția/ a încheia un schimb de replici ▪ a se adresa cuiva ▪ a cere/ a da o informație ▪ a mulțumi ▪ a identifica o persoană sau un obiect ▪ a se scuza ▪ a cere să se repete o întrebare ▪ a răspunde afirmativ/ negativ la o întrebare

Clasa pregătitoare	Clasa I	Clasa a II-a
<p>Elemente de construire a comunicării:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ verbul a fi/ a putea la prezent imperativul afirmativ ▪ pronumele personal demonstrativ ▪ adjectivul posesiv ▪ numeralul cardinal (1-10) ▪ prepoziții ▪ adverbe de loc 	<p>Elemente de construire a comunicării:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ verbul a fi/ a avea/ a putea la prezent imperativul afirmativ și negativ ▪ pronumele personal demonstrativ interogativ ▪ adjectivul posesiv calificativ ▪ numeralul cardinal (1-20) ▪ prepoziții ▪ adverbe de loc 	<p>Elemente de construire a comunicării:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ verbul a fi/ a avea/ a vrea/ a plăcea/ a putea la prezent prezentul continuu (diverse acțiuni) imperativul afirmativ și negativ ▪ pronumele personal demonstrativ interogativ ▪ adjectivul posesiv calificativ ▪ numeralul cardinal (1-100) ▪ prepoziții ▪ adverbe de loc

SUGESTII METODOLOGICE

În clasele primare elevii sunt îndrumați mai ales oral, mai întâi doar prin imitație, din ascultat și vorbit. Jocuri, cântece, mici poezii și povestiri mereu prezente în fluxul orelor vor transmite sunetul și ritmul limbii moderne. Se folosește limba străină din prima oră și pe parcursul întregului curs, cu mici excepții, la explicarea unui joc, de exemplu.

Materialul de limbă se prelucrează exclusiv oral, în cadrul jocurilor ritmice în cerc, cu mișcări corporale care să imite gesturi sufletești umane, posturi ale animalelor, să sugereze forme de relief sau ale obiectelor despre care se recită.

Recitarea se face în cor, împreună cu profesorul, alternând momentele de ascultare atentă a unor sunete, cuvinte, a unui vers, cu momente de repetare fără profesor.

Se alternează recitarea rapidă cu cea lentă, tăgănată, pronunția șoptită cu cea strigată. Se exersează diferitele nuanțe sufletești și emoții prin schimbarea tonului, a mimicii, a gesturilor.

Jocul de degete ce însoțește recitarea alternează cu mișcări ample, dialogurile și scurtele dramatizări recitate în cor sau pe grupe mici sunt reluate în cadrul poveștii spuse de către profesor spre finalul orei.

Recuzita este absolut necesară pentru a crea sentimentul de siguranță, pentru a da ocazia fanteziei să lucreze pe ceva real: pânze, animale-jucării, legume și fructe, păpuși care devin personaje îndrăgite.

Mici discuții în limba străină despre conținuturi îl ajută pe fiecare dintre elevi să realizeze o folosire activă a vocabularului.

În cadrul activităților ludice, de exersare sau de discuție se va ține cont de pronunțarea clară a sunetelor specifice limbii străine și de intonația enunțurilor

Înainte de introducerea scrisului, se realizează pe parcursul tuturor anilor desene ilustrative. Această parte decorativ-artistică este esențială, pentru a crea în cadrul orelor de limbă străină un spațiu de comunicare interpersonală, de așezare a informației și de verificare indirectă a asimilării conținuturilor. Modul de raportare individuală la aceste elemente de învățare poate fi un bun mijloc de evaluare pentru profesor și aduce un plus de autoritate în fața elevului.

Este necesar ca profesorii nu numai să stăpânească limba predată, să o vorbească cu drag și să citească literatura și poezia ei, ci și să dovedească un interes profund în legătură cu culturile în care se vorbește limba străină respectivă. Pe lângă aceasta, este necesară o înțelegere a exprimării lingvistice bazată pe antropologia lui Rudolf Steiner, pe natura evoluției copilului, precum și o stăpânire a gesticii, mimicii și a capacității de a dramatiza situații.

BIBLIOGRAFIE

Kiersch Johannes, *Limbile străine în Școala Waldorf*, Ed. Triade, 1999.

Rawson Martin, Richter Tobias, *The Educational Tasks and Content of the Steiner Waldorf Curriculum*, Steiner Schools Fellowship Publications, 2000.

Richter Tobias, *Sarcina pedagogică și obiectivele de învățământ ale unei școli libere Waldorf*, Ed. Triade, 2001.

Steiner Rudolf, *Arta educației. Metodică și didactică*, Ed. Triade, 2001.